

Visio: koulutus- ja osaamistaso nousuun 2030

1. Siirtymät **2. Hyvinvointi** **3. Osallisuus** **4. Ohjaus**

2. Onnellisuus ja elämänlaatu

3. Osallisuuden kokemus

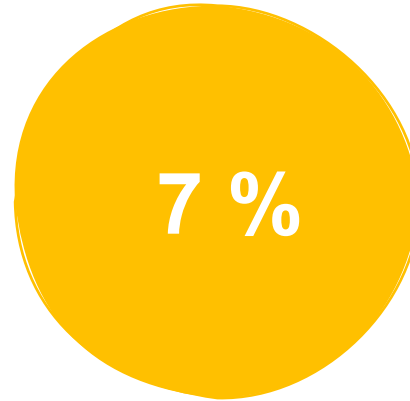
Arvot: luottamus, rohkeus, yhdenvertaisuus, joustavuus, sivistys

Koulutus- ja osaamistaso nousuun 2030

**Yritykset, oppilaitokset, viranomaiset ja järjestöt yhdessä
varmistavat osaavat tekijät Etelä-Savoon**

Koulutus- ja osaamistaso 2030

ES 338 Koko maa 388

Koulutustasoindeksi

Perusasteen jälkeen suoritettua korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus vuosina henkeä kohti: 1 v. = 100 p. eli ES:ssä 3,38 v. (2021)

ES 13 % Koko maa 14 %

Osaamisen taso

Nuorista 25 – 29-vuotiaista ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa (2021)

TEKO

Koulutus- ja osaamistaso 2030

AJANKOHTA VASTUU HANKE

VAIKUTUS

1. Osaamisen kerryttäminen tutkintoja pienempinä kokonaisuuksina	Koko ajan	Yritykset, työvoimakoulutukset ja erilaiset koulutuksen tuottajat		Alueen työnantajat saavat tarvitsemaansa täsmäosaamista. Nopeampi pääsy työelämään ja muutokseen vastaaminen.
2.				
3.				
4.				
5.				

1. A. Koulutus ja oppiminen 2030

33 %

60 %

ES 27 % Koko maa 33 %

**Oppimismyönteisyys
korkeakouluopintoihin**

15 vuotta täyttäneistä korkea-asteen tutkinnon suorittaneita (2021)

ES 62 % Koko maa 51 %

**Oppimismyönteisyys
toisen asteen tutkintoihin**

25 - 29-vuotiaiden suorittamat toisen asteen tutkinnot (2021)

1. A. Koulutus ja oppiminen 2030

TEKO

AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

<p>1. Digiloikka 2. Mm. verkko-opiskelu</p>	<p>Jatkuvaa</p>	<p>*Kaikilla tahoilla Erityisesti oppilaitokset</p>	<p>*Hyvien käytäntöjen hyödyntäminen hankkeista jakoon mm. jatko-opintoja tekeville *EU ja kansalliset hankkeet *ELO & JAO</p>	<p>Koulutus- ja osaamistaso nousee. Verotuloja lisää. Erityisosajia lisää. Mahtavat puitteet Etelä-Savossa elää ja tehdä työtä, yrittää.</p>
<p>2. Laadukas verkkopedagogiikka: varmistetaan laadukas verkkopedagogiikka</p>	<p>Jatkuvaa</p>	<p>*Kaikilla tahoilla *Erityisesti oppilaitokset ovat vastuussa laadukkaasta verkkopedagogiikasta</p>	<p>Verkkopedagogi oppilaitoksiin esim. hankerahoituksella</p>	<p>Saadaan laadukkaita verkkopedagogisia oppimisympäristöjä. Tukee sekä opiskelijoita että opettajia. Mahdollisimman osallistavaa.</p>

1. A. Koulutus ja oppiminen 2030

TEKO

AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1. Muualle opiskelemaan lähtevien opiskelijoiden paluuseen pyrkiminen – liikenneyhteydet, työpaikkojen markkinointi, harjoittelumahdollisuudet	Koko ajan	Kunnat, työnantajat, oppilaitokset, liikenneyhteyksistä vastaavat		*Nuorten paluu maakuntaan > työntekijöiden saatavuus *Mahdollisuudet liikkua kotipaikkakunnalta opiskelemaan
2.				
3.				
4.				
5.				

1. B. Työllisyys 2030

80 %

83 %

ES 74 % Koko maa 76 %

Työhönosallistumisaste

15 – 64-vuotiaiden työhönosallistumisaste eli työvoimaan kuuluvat ikäryhmän väestöstä (2020)

ES 80 % Koko maa 79 %

Työhönosallistumisaste

25 – 29-vuotiaiden työhönosallistumisaste eli työvoimaan kuuluvat ikäryhmän väestöstä (2020)

1. B. Työllisyys 2030

TEKO

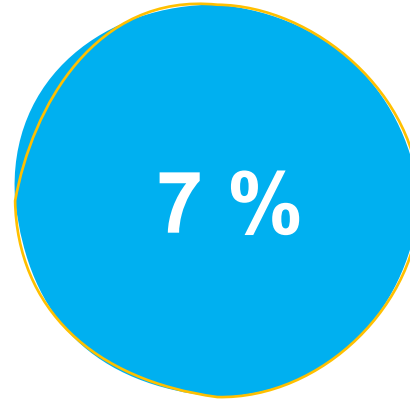
AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1. Digitaidot mahdollistavat etätyön tekemisen	Jatkuvaa	*Kaikkien tehtävä: oppilaitokset, yritykset ja julkinen sektori *Kolmikantayhteistyötä	*Pitkäkestoisia hankkeita *Pysyvää resurssia	*Monipaikkainen työ lisääntyy *Muuttoliike kääntyy Etelä-Savoon päin *Verotulot kasvavat
2. Uusia yrityksiä lisää.	Jatkuvaa	Koko verkosto tiivistää yhteistyötä	Esim. Venture Hub, Xamk	*Uusia yrityksiä ja työpaikkoja *Osaavaa työvoimaa
3. Kansainvälistyminen lisääntyy	Jatkuvaa	Koko verkosto tiivistää yhteistyötä	Esim. Ce4rt: Uudistavan matkailun hanke	Etelä-Savon pito- ja vetovoima kasvaa
4.				
5.				

1. C. Yrittäjyys 2030

ES 2,8 Koko maa 3,08

Elinkeinopolitiikan keskiarvo kunnissa

Yrittäjien antamat keskiarvot elinkeinopolitiikan kokonaisarvosanoista asteikolla 1 – 5 (5 erittäin hyvä) (2022)

ES 5 % Koko maa 6 %

Nuorten yrittäjien määrä

Alle 30-vuotiaita yrittäjiä työllisistä 379 (2020) ja vuonna 2030 tavoitteena 450

1. C. Yrittäjyys 2030

TEKO

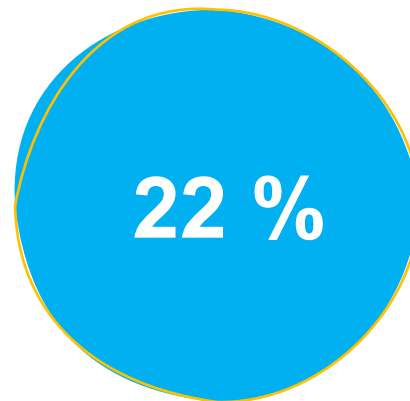
AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

1. D. Työelämän laatu 2030

ES Koko maa

Työhyvinvointi ja tuottavuus

Tulossa maakunnallista tietoa TEMin työolobarometrin aineistosta tai ELYn kyselystä (2022)

ES 17 % Koko maa 21 %

Segregaation lieventäminen: tasa-ammattit

Tasa-ammattien (eli ammatin työllisistä miehiä tai naisia 40 – 60 %) osuus prosentteina (2019)

1. D. Työelämän laatu 2030

TEKO

AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1. Työolojen parantaminen työvoiman pitovoimana	Koko ajan	Työnantajilla	Nuorten urapolkujen eteneminen työelämässä	*Nuorten alueelle jääminen *Nykyisten työntekijöiden pysyvyys *Työnantajien asenteet
2. Työelämän monimuotoisuuden lisääminen ja sen tukeminen	Koko ajan	Kaikilla	Työyhteisöjen kehittäminen kohti monimuotoisuutta	Ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden sitoutuminen alueeseen ja työhön.
3.				
4.				
5.				

1. E. Muuttoliike 2030

+500

+50

ES -240

Kokonaisnettomuutto

Erotus Etelä-Savossa yhteensä kuntien välillä ja maahanmuutossa tulo- ja lähtömuuton välillä (5475 ja 5531) (2021)

ES +11

Nuorten kokonaisnettomuutto

25 - 29-vuotiaiden kokonaisnettomuutto kuntien välillä ja maahanmuutossa tulo- ja lähtömuuton välillä (781 ja 770) (2021)

1. E. Muuttoliike 2030

TEKO

AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1. Paluumuuttajien houkuttelu maakuntaan kirkastamalla vetovoimatekijöitä (palvelut, koulutusmahdollisuudet, vetovoimaiset työpaikat, yrittäminen, asuminen) ja konkreettisia mahdollisuuksia tarjoamalla	Heti/jatkuvaa	Yhteistyössä kaupungit, kunnat, oppilaitokset, yritykset, viranomaiset!		Saadaan maakunnasta pois muuttaneita palaamaan Etelä-Savoon
2. Kansainvälisten tulijoiden houkuttelu ja kiinnittäminen maakuntaan; englanninkielinen (+muu vieraskielinen) koulutustarjonta, osaamisen nostaminen kansainvälisten osaajien työllistämiseen, kattavat tukipalvelut, valmiit elämisen paketit	Heti/jatkuvaa	Yhteistyössä ja erikseen		Maahanmuuttajien määrä kasvaa ja tulijat myös jäävät maakuntaan
3. Luodaan mahdollisuuksia nuorten toiveita kuulemalla ja nuoria kehittämiseen osallistamalla (mitä pitäisi kehittää jotta maakuntaan jäätäisiin) ns.toistettava pamu -konsepti, joka toistetaan säännöllisesti, speed datet nuorten kanssa	Heti/jatkuvaa + hanke/hankkeita	Mm. koulut, kunnat ja kaupungit, yritykset		Useammat nuoret jäävät maakuntaan opiskelemaan, yrittämään ja töihin
4.				
5.				

2. Hyvinvointi 2030

Sija 1

60 %

ES 55,8 sija 2

Koko maa 51,5

Onnellisuus

Itsensä suurimman osan aikaa 4 viime viikon aikana onnelliseksi kokeneiden osuus (%) 2020

ES 55,0

Koko maa 56,3

Elämänlaatu

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%) 2020

2. Hyvinvointi 2030

TEKO

AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1. Bruttokansan- onnellisuus (GNH) mittariksi – Etelä-Savosta maan onnellisin alue -hanke	Heti ->	Maakuntaliitto, hyvinvointialue, ELY-keskus, kunnat, oppilaitokset – yhteinen iso hanke		Vaikuttaisi kaikilla elämänalueilla ja kaikilla toimialoilla – hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä kaikkia yhdistävä ajattelutapa
2.Syrjäytymisen ja polarisoitumisen ehkäisy				
3.Elämän- ja arjenhallinta kuntoon				
4.Onnistumisen kokemukset ja osallisuus – vahvuuksien vahvistaminen				
5.Oppimismuotoilu –				

3. Osallisuus 2030

30 %

P 10
L 5
A 5 %

ES 26 % Koko maa 24,6 %

Osallisuuden kokemus

Aktiivisesti osallistuvien osuus (%) 2020

ES P 22,4 % Koko maa P 23,7 %
L 11,4 ja A 9,3 % L 12,8 ja A 12,3 %

Opetusryhmän ilmapiiri

Peruskoulussa (P), lukiokoulutuksessa (L) ja ammattioppilaitoksissa (A) opiskelevien nuorten osuus, joiden mielestä opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla (%) 2021

3. Osallisuus 2030

TEKO

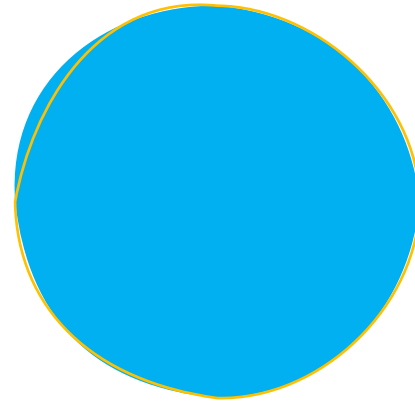
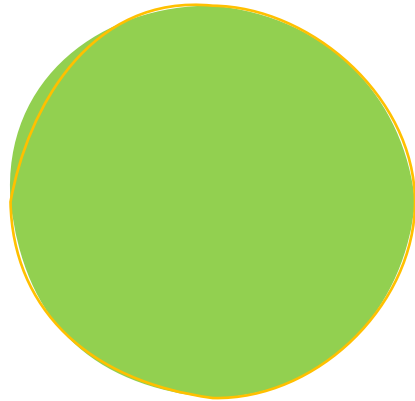
AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

4. Ohjaus 2030

ES Koko maa

**Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti,
digitaalisesti ja monikanavaisesti,
laadukkaasti**

Tulossa valtakunnallisen elinikäisen oppimisen ja ohjauksen strategian mukana määrä- ja laatutavoitteita ohjauksen kuuteen tavoitteeseen ministeriöistä, tällä hetkellä ei saavissa maakunnallista tietoa

ES Koko maa

**Yhdenvertaisesti ja kestävästi,
monialaisesti ja koordinoidusti,
tietoon perustuen**

Tulossa valtakunnallisen elinikäisen oppimisen ja ohjauksen strategian mukana määrä- ja laatutavoitteita ohjauksen kuuteen tavoitteeseen ministeriöistä, tällä hetkellä ei saavissa maakunnallista tietoa

4. Ohjaus 2030

TEKO

AJANKOHTA VASTUU

HANKE

VAIKUTUS

1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Tulevaisuuden muutokset

Ikärakenne muuttuu

- Voimme entistä paremmin ja palaamme maakuntaan, vaikka nuorten määrä vähenee, kun väestö ikääntyy. Pysymme työelämässä entistä pidempään.

Oppiminen ja työelämä monimuotoistuvat

- Opimme uutta jatkuvasti ja monimuotoisesti. Pystymme yhdistämään ja rytmittämään oppimisen ja työn hyvin erilaisissa elämänvaiheissa sekä työskentelemään muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa ympäristöissä osaavasti.

Yksilöllisyys ja yhteisöt vahvistuvat

- Korostamme yksilöllisiä valintoja ja kannustamme yksilöitä tukemaan hyväntahtoisesti lähiyhteisöjen rakentumista, muiden kansalaisten osallisuutta ja elämässä polkujen valintoja. Sivistyksen, oppimisen ja kasvun kautta vahvistamme tulevaisuususkkoa ja toimimme ajankohtaisten kriisien ja haasteiden selättämiseksi iästä tai muusta taustasta riippumatta dialogissa toisiamme kunnioittaen.

Ympäristökäsitys muuttuu

- Arvostamme sekä luonnon että rakennettua ympäristöämme ja vahvistamme sen kestävyttä eri ulottuvuuksien kannalta. Tavoittelemme uuden teknologian avulla vähähiilisyttä ja paikallisesti energiaa tuottavia ratkaisuja.

Digitalisaatio vahvistuu

- Käytämme digitaalisia menetelmiä ja palveluja, jotka ratkaisevat arjen pulmia. Luomme uusia tapoja soveltaa teknologiaa, jotta eri elämänvaiheiden mahdollisuudet paranevat maakunnassamme.

Arvot: luottamus, rohkeus, yhdenvertaisuus, joustavuus, sivistys

- **Luottamus:** Työskentelemme luottamuksellisesti niin, että asiakas ja yhteistyökumppani voivat kokea luottavansa asian etenemiseen vaikeissakin tilanteissa. Kunnioitamme tämän tahtoa, yksityisyyttä ja luottamuksellista suhdetta.
- **Rohkeus:** Tahdomme uudistua kohti tulevaisuutta rohkeasti. Kohtaamme ihmisiä ja uusia asioita rohkeasti toisia kunnioittaen.
- **Yhdenvertaisuus:** Tarjoamme monimuotoisia palveluja kaikenikäisille eri elämäntilanteissa saavutettavasti. Pyrimme ottamaan huomioon yksityiset ihmiset, yritykset, organisaatiot, järjestöt ja päätöksenteon vaikutukset yhdenvertaisuuden onnistumiseen.
- **Joustavuus:** Teemme asiat entistä joustavammin ja paremmin. Ennakoimme muutoksia ja etsimme menetelmiä ja työtapoja, jotka ovat luovia, avoimia ja osuvia.
- **Sivistys:** Toimimme yhteisten arvojen mukaan monimuotoisessa kulttuuriympäristössä, joka on avarakatseinen, henkisesti kehittynyt ja sydämeltään viisas. Arvostamme erilaisuutta ja kannustamme moniääniseen vuoropuheluun.

Etelä-Savon vuorovaikutteinen tilannekuva 2021 Sitran kanssa

Etelä-Savon vuorovaikutteinen tilannekuva

S	W
O	T

→ Tunnistettut ilmiöt

→ Tahdomme, että...

Käytännössä tämä tarkoittaa, että...

...Etelä-Savo on aidosti houkutteleva alue asua, yrittää ja tehdä töitä.

... tunnistamme ja hyödynnämme vetovoimatekijämme ja teemme vahvaa alueiden- ja toimijoiden välistä yhteistyötä vetovoiman lisäämiseksi ja myönteisen ilmapiirin aikaansaamiseksi.

...Etelä-Savo tunnetaan puhtaan luonnon, hyvinvoinnin ja elämisen laadun maakuntana.

...meillä on kestävään kehitykseen, luontoon, hyvinvointiin ja elämänlaatuun liittyvää osaamista, elinkeino- ja työmahdollisuuksia ja palveluja sekä aitoa yhteisöllisyyttä.

...tiivis työelämän ja oppilaitosten ekosysteemi vahvistaa maakunnan elinvoimaa.

...vahvistetaan työelämä-oppilaitos yhteistyön rakenteita ja toimintamalleja, jatkuvaa oppimista sekä ennakoitua ja ennakoititiedon hyödyntämistä.

...alueen yrityksillä on tulevaisuudessakin osaavaa työvoimaa.

...työelämä-oppilaitosyhteistyö tuottaa osaamistarpeisiin vastaavaa työvoimaa, auttaa yrityksiä uudistumaan ja vahvistaa alueen työllisyyttä ja kilpailukykyä, toimijat sitoutuvat yhteiseen vaikuttamistyöhön ja ennakointi-prosessiin. Työelämätaitojen kehittämiseen ja ohjaukseen panostetaan ja kansainvälisyyden mahdollisuudet hyödynnetään laajasti.

Savon Mylläri - oppimisen ekosysteemi Etelä-Savossa 2030

**Toimintaympäristön
säännöllinen määrittäminen:
tilanne- ja tulevaisuuskuva**

**Toimijoiden säännöllinen
määrittäminen: verkostojen
määrä ja laatu**

**Yhteinen ajankäyttö
määrittäminen: tavoitteet,
tarpeet, lupaukset**

**Toimijoiden törmäytyminen:
reviirin puolustamisesta
yhteisiin tekoihin**

**Mukautumiskyvykkyys ja
resilienssi: johtamisen
onnistuminen**

**Luotu yhteiset selkeät käytännöt ja
arviointit: toistettavuus ja
johdonmukaisuus**

